

จำวางองทุกคน

โครงการ เปลี่ยนสันกำแพงด้วยพลังเยาวชน
กลุ่มเยาวชนพลเมืองสันกำแพง
ต.สันกำแพง อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่

หากกล่าวถึง ถนนสันกำแพงสายเก่า ไม่มีใครไม่นึกถึงความร่มรื่น ความเขียวขจีอง ต้นไม้ใหญ่ 2 ข้างทาง ต้นจำวาง หรือที่เรารู้จักกันในอีกหลายชื่อ ทั้ง ต้นจามจุรี ต้นกำมพู (Rain Tree) ไม้เนื้ออ่อนที่มีอายุได้ยืนยาวกว่าร้อยปีบนถนนสันกำแพงแห่งนี้ มิได้ผ่านเพียง การต่อสู้กับเปลวแดด ลมหนาว และห่าฝน แต่ยังต้องต่อสู้กับการพัฒนายายเมืองจาก ตัวเมืองเชียงใหม่ มาสู่อำเภอสันกำแพง

การต่อสู้เพื่อรักษาพื้นที่สีเขียวบนถนนสันกำแพงสายเก่านี้ มีเส้นทางมายาวนาน จากกลุ่มนักรักษ์รุ่นเก่า ที่เรียกตัวเองว่า “ผู้มาก่อนกาล” หากแต่เสียงของคนรุ่นเก่าแม้หนักแน่นแต่ไม่ดังพอ ในวันนี้จึงมีคนรุ่นใหม่ กลุ่ม เยาวชนพลเมืองสันกำแพง เข้ามารับช่วงต่อในการทำหน้าที่พลเมืองที่กระตือรือร้น (Active Citizen) มีความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม ลุกขึ้นมาเป็นนักปฏิบัติการทางสังคม (Change Agent) ร่วมกับภาคประชาสังคมในท้องถิ่น

ปณิธานจากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง

กลุ่มเยาวชนพลเมืองสันกำแพง เกิดขึ้นจากพลังเล็ก ๆ ของเยาวชน ชั้นมัธยมปลายในโรงเรียนสันกำแพง ที่ตั้งใจส่งต่อปณิธานในการร่วมกันดูแลต้นฉำฉาบถนนสันกำแพงให้กับรุ่นน้อง ชั้นมัธยมต้นในโรงเรียนบ้านหนองโค้ง โดยการติดตั้งกลไกและกระบวนการ “รู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล” (Media Information Digital Literacy : MIDL) มาใช้ในการขับเคลื่อนพื้นที่สันกำแพง ความเป็นพลเมือง และความรู้เกี่ยวกับพื้นที่สีเขียวกับการพัฒนาเมือง ด้วย 4 ขั้นตอนคือ

- Access : เข้าถึงข้อมูล เนื้อหา
- Analyze : วิเคราะห์รากเหง้าของปัญหา วิพากษ์สื่อ ข้อมูล
- Create : สื่อสารข้อมูล สื่อ กิจกรรม
- Reflect & Act : สะท้อนกลับ สื่อสาร

การเข้าถึงข้อมูลเริ่มต้นด้วยการ **เล่าเรื่องปูฉำฉา** รับฟังเรื่องราวประวัติศาสตร์ความเป็นมาของต้นฉำฉาบถนนสันกำแพง ความหมาย ชื่อเรียก ประโยชน์ของฉำฉา และร่วมกันแลกเปลี่ยนสถานการณ์ปัจจุบันที่กำลังเกิดขึ้น ทั้งจำนวนต้นฉำฉาในพื้นที่ที่เด็ก ๆ อาศัยอยู่ ปัญหาที่ตนเองเห็นเกี่ยวกับต้นฉำฉา ประโยชน์ของต้นฉำฉา และออกสำรวจต้นฉำฉาหน้าโรงเรียน

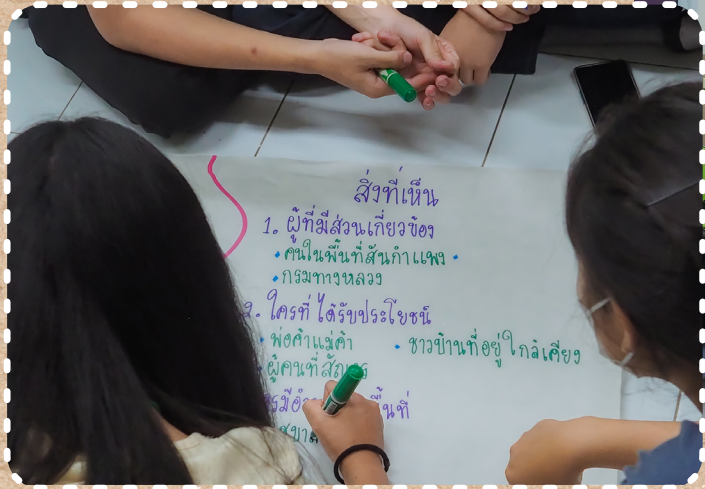
เมื่อเด็กเข้าถึงปัญหาและได้คิดวิเคราะห์ เด็กมองเห็นอะไร

เด็ก ๆ ได้สะท้อนว่า พบต้นฉำฉาที่โดนสร้างอาคารทับหรือจอดรถทับราก ต้นไม้ไม่มีอากาศหายใจ ต้นไม้ขาดการดูแลรักษาเอาใจใส่ มีขยะรอบต้นไม้ คนไปตัดต้นไม้ ต้นไม้หล่นทับบ้านชาวบ้าน ถนนรถติด จึงจำเป็นต้องขยายถนน

แต่ในขณะเดียวกันเด็ก ๆ ให้ความเห็นว่า การมีต้นไม้ริมถนนทำให้เกิดความร่มเย็น อากาศสดชื่น ช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อน ต้นฉำฉามีประโยชน์ในการทำยาสมุนไพร ใบฉำฉาสามารถนำมาทำปุ๋ยได้

เมื่อได้มองต้นฉำฉาอย่างรอบด้าน กลุ่มแกนนำเยาวชน และน้องเยาวชนรุ่นใหม่ จึงร่วมกันหาทางออก/แนวทางการอยู่ร่วมกันระหว่างเมืองกับต้นไม้ใหญ่ โดย

- จัดโซนระหว่างต้นไม้กับโซนที่อยู่อาศัย หรือโซนเศรษฐกิจ
- เลือกตัดบางต้นที่แก่มากเกินไปเสี่ยงต่อการหักโค่น
- จัดทำเป็นบ้านต้นไม้
- ให้ความสำคัญต่อการดูแลรักษาต้นไม้อย่างถูกวิธี
- ต้องทำให้เรื่องนี้ให้เป็นเรื่องของทุกคน

เปิดพื้นที่สื่อสาร/ฟังเสียงเด็ก

จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสำรวจพื้นที่เกิดเป็นกิจกรรมการสื่อสารที่หลากหลาย สร้างนักสื่อสารสุขภาวะ ที่ทำหน้าที่สื่อสารความคิดผ่านเพจเยาวชนพลเมืองสันกำแพง สื่อสารมุมมองสะท้อนความคิดด้วยภาพวาดภายใต้แคมเปญ “น้ำใจของทุกคน” ก่อเกิดเวทีสาธารณะแลกเปลี่ยน ความคิดระหว่างเยาวชนข้ามเครือข่าย เวทีระดมความคิดเห็นและพัฒนาเป็นข้อเสนอแนะต่อการ จัดการพื้นที่สีเขียวในสันกำแพง

เสียงของเด็กคงดังไปได้ไกล หากผู้ใหญ่เปิดหัวใจรับฟัง วันนี้พ่อเมืองเชียงใหม่ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเปิดหัวใจรับข้อเสนอแนะจากกลุ่มเยาวชน พร้อมให้การสนับสนุนการดูแลรักษาต้นน้ำใจ หลังจากนี้เด็ก ๆ ยังคงรอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ภาคการศึกษา และคนในพื้นที่ ที่จะพร้อมจับมือไปกับภาคประชาชน กลุ่มเยาวชน ร่วมกันสร้างเมืองของทุกคน (Inclusive Cities) เมืองที่พร้อมรับฟังทุกเสียงสะท้อน แม้แต่เสียงอันแผ่วเบาของปูฉำฉาบถนนสันกำแพง

จำใจของทุกคน

โครงการ เปลี่ยนสินค้าแพงด้วยพลังเยาวชน
กลุ่มเยาวชนพลเมืองสินค้าแพง ต.สินค้าแพง อ.สินค้าแพง จ.เชียงใหม่

ต้นไม้ที่อยู่คู่กับเมืองสินค้าแพง มาอย่างยาวนาน

>>>>
ความเจริญ
อย่างรวดเร็ว
เข้ามา
<<<<

เกิดความเข้าใจผิด...คิดว่า
"การพัฒนาอยู่ควบคู่
กับการอนุรักษ์ไม่ได้"

การเข้ามาของถนนทำให้เกิดการพัฒนา
แต่จำใจนั้นก็ต้องถูกโค่นทิ้งลง

Start

ดังนั้นจึงได้เกิดโครงการ
เพื่อสื่อสาร และร่วมอนุรักษ์จำใจของทุกคน

Access : กระบวนการเข้าถึงข้อมูล

Analyze : วิเคราะห์รากเหง้าของปัญหา

1. กิจกรรมเล่าเรื่องปู่จำใจ

สะท้อน
สถานการณ์
ปัจจุบัน

2.

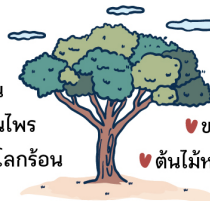
ออกเดินทางสำรวจ

พาเด็กฯ เดินสำรวจต้นจำใจหน้าโรงเรียน

3.

ชักชวนกันมาสะท้อนความเห็น

- ♥ ร่มเย็น
- ♥ ทำรดติต
- ♥ อากาศสดชื่น
- ♥ มีขยะรอบต้นไม้
- ♥ เป็นยาสมุนไพร
- ♥ ขวางการขยายถนน
- ♥ ลดภาวะโลกร้อน
- ♥ ต้นไม้หล่นทับบ้านคน

รับฟังเรื่องราวประวัติศาสตร์

ของต้นจำใจบนถนนสินค้าแพง
ฟังความหมาย ประโยชน์ของจำใจ

4. หาทางอยู่ร่วมกับกระแวง "เมือง" + "ต้นไม้"

4.1 จัดโซนระหว่าง
ต้นไม้ ที่อยู่อาศัย
โซนเศรษฐกิจ

4.2 ตัดต้นไม้บางต้น
ที่เสี่ยงต่อการหักโค่น

4.3 ทำบ้านบนต้นไม้

4.4 ดูแลรักษาต้นไม้
ให้ถูกวิธี

MIDL

เครื่องมือที่สร้างการรู้
เท่าทันสื่อสารสนเทศและดิจิทัล
แฝงอยู่ในทุกกระบวนการ

Create : สื่อสารข้อมูล

5.

♥ สื่อสารความคิด

ผ่านเพจเยาวชนพลเมืองสินค้าแพง

♥ ภาพวาดสะท้อนความคิด ภายใต้แคมเปญ
"จำใจสำหรับทุกคน" และส่งประกวด
จนกลายเป็นสื่อสำหรับสื่อสาร

♥ เวทีสาธารณะ แลกเปลี่ยน

ความคิดระหว่างเยาวชนข้ามเครือข่าย

เปิดรับฟังความคิดเห็น

Reflect & Act : สะท้อนกลับ สื่อสาร

จัดตั้ง "คณะกรรมการอนุรักษ์ต้นจำใจ
บนถนนสายกำแพงเก่า"
โดยมีตัวแทนจากชุมชน
และโรงเรียนอีก 2 แห่ง เป็นคณะกรรมการ

"ภาพวาดบอกเล่าความคิด"

เสียงสะท้อนดังไกล ไปจนถึง
พ่อเมืองเชียงใหม่

พัฒนาเป็นข้อเสนอแนะจัดการ
พื้นที่สีเขียวสินค้าแพง